

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
บนสื่อสังคมออนไลน์

Information seeking behavior of undergraduate students of
Chiang Mai University about Coronavirus disease (COVID-19)
pandemic on social media

ผุสดี นนทคำจันทร์* และอภินตริ์ สุหฤทยา

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 E-mail: pussadee.n@cmu.ac.th*

Pussadee Nonthacumjane* and Aphantree Suharuetaya

Department of Library and Information Science Faculty of Humanities, Chiang Mai University, Mueang
Chiang Mai, Chiang Mai, 50200, E-mail: pussadee.n@cmu.ac.th*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาบนสื่อสังคมออนไลน์ ด้านเหตุผลในการแสวงหาสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ ความถี่ ระยะเวลา ช่วงเวลา ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ เนื้อหาของสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ ความทันสมัย หลักการประเมินสารสนเทศ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่ประสบในการแสวงหาสารสนเทศ

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา วันละ 1 ครั้ง และใช้เวลาน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน ช่วงเวลาที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้สื่อสังคมออนไลน์ คือ 18.01-24.00 น. สื่อสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ คือ เฟซบุ๊ก เนื้อหาของสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหา คือ สถานการณ์การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทยรวมทั้งสถิติของผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย

รูปแบบเนื้อหาที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์ คือ ข้อความ และนักศึกษาส่วนมากมีความคิดเห็นต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ในระดับปานกลาง นักศึกษาจำนวนมากที่สุดมีความคิดเห็นว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่นำเสนอสารสนเทศได้ทันสมัย คือ ทวิตเตอร์ หลักการประเมินสารสนเทศที่

นักศึกษาส่วนมากใช้ในการพิจารณาคัดเลือกสารสนเทศเกี่ยวกับเรื่องการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

โคโรนา คือ สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ สารสนเทศมีความทันสมัย และสารสนเทศมีการอ้างอิงเนื้อหาที่สมบูรณ์และทันสมัย ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดประสบในการแสวงหาสารสนเทศ คือ การแพร่กระจายของข่าวปลอมเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

คำสำคัญ: พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สื่อสังคมออนไลน์

Abstract

This research aims to investigate information seeking behavior of undergraduate students of Chiang Mai University about Coronavirus disease (COVID-19) pandemic on social media in terms of reason to use social media, frequency of use, period of use, social media types, content, format of information, reliability of social media, currency of social media, information evaluation, problems and obstacles in information seeking.

The research findings indicated that most students sought information about Coronavirus disease (COVID-19) pandemic on social media. Their main reason of seeking was to follow the up-to-date about Coronavirus disease (COVID-19) pandemic. Most students accessed social media to seek for information once a day, and they spent less than an hour during 6.01 PM to 00.00 AM. Facebook was used by most students. Coronavirus disease (COVID-19) pandemic in Thailand and statistics of the Thai Coronavirus disease (COVID-19) patients were the main subjects which were mostly sought. Most students viewed that information on social media was partly reliable. Twitter was viewed as the most currency. Most students pointed out that reliability of information, currency of information and referred information were their evaluation criteria. Problems and obstacles encountered by most students were that the fake news in Coronavirus disease (COVID-19) pandemic.

Keywords: Information seeking behavior, Undergraduate students of Chiang Mai University, Coronavirus disease (COVID-19) pandemic, Social media

ความสำคัญและความเป็นมาของงานวิจัย

สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) เป็นเครื่องมือทางสังคม (Social Tool) ที่ใช้เพื่อสื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการดำเนินชีวิตในแต่ละวันและมีแนวโน้มการมีและการใช้งานเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี (รักเกียรติ พันธุ์ชาติ, 2560) ในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับทางด้านสุขภาพ สาธารณสุข และโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19 pandemic) ที่ระบาดและแพร่กระจายไปทั่วโลกในตอนนี้ ประชาชนส่วนใหญ่พึ่งพาสื่อสังคมออนไลน์ในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารเหล่านั้น World Health Organization Thailand (2022) รายงานว่า ในประเทศไทยยังพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19 pandemic) ที่มีการเผยแพร่บนแพลตฟอร์มต่างๆ บางส่วนเป็นข้อมูลที่ผิดซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ของผู้คน (Neely, Eldredge & Sanders, 2021) นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความรู้สารสนเทศ (Information literacy) ของแต่ละคนว่าจะสามารถประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร จากการศึกษาในเรื่องประเด็นนี้พบว่า บุคคลโดยทั่วไปจำนวนมาก โดยเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Twitter และ Yahoo! Answers เพื่อค้นหาข้อมูลในชีวิตประจำวัน สิ่งนี้ทำให้เกิดความแปลกใจในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดและข้อมูล เนื่องจากพบว่า นักศึกษาจำนวนมากขาดทักษะหรือแรงจูงใจในการแสวงหาและประเมินข้อมูลอย่างถูกต้อง (Head & Eisenberg, 2011; Kim, Sin & Yoo-Lee, 2014) ในประเทศไทยกลุ่มประชากรที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ คือ กลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 15 – 24 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) และจากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทย พบว่า คนไทยใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2563 มีการรายงานผลว่า คนไทยมีการใช้งานอินเทอร์เน็ต จำนวน 10 ชั่วโมง 22 นาทีต่อวัน กิจกรรมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ได้แก่ การใช้สังคมออนไลน์ ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ 91.2 (Kemp, 2021)

ทั้งนี้ จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า มีนักวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องนี้เพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละปี ในการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ในประเทศไทย พบว่า ปี พ.ศ. 2563 มีนักวิจัย จำนวน 2 ท่าน ได้ทำการศึกษาในประเด็นเรื่องนี้อย่างจริงจัง ดังเขา (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น ในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาเกี่ยวข้องกับการค้นหาข้อมูลประกอบการทำรายงานในรายวิชาต่างๆ ที่มีเนื้อหาทางด้านครุศาสตร์ ในเรื่องของ การวิจัย การจัดการเรียนการสอน ความเป็นครู มากที่สุด นักศึกษาประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ โดยการพิจารณาจากอ้างอิงของวารสารวิชาการ นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ และได้จากแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตในระดับมาก เนื้อหาที่ได้เป็นภาษาไทย ในระดับมากเช่นเดียวกัน 2) นักศึกษาส่วนมากมีปัญหาและอุปสรรคของการแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีปัญหา ด้านทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่จำกัดการเข้าถึงมากที่สุด ด้านแหล่งสารสนเทศ ในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 ปิดให้บริการ และด้านการอำนวยความสะดวกจากมหาวิทยาลัยที่ไม่มีการสอนเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ ตามลำดับ จุฑาทิพย์ จันทร์ลุน (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมสารสนเทศในยุคโควิด-19 ผลจากการศึกษา พบว่า ความต้องการสารสนเทศของประชาชนทั่วโลกส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศในด้านการดูแลสุขภาพของตนเองและอาการป่วยของโรค ด้านการแสวงหาสารสนเทศ พบว่า คำค้นที่ใช้คือ “Coronavirus” “COVID-19” “Coronavirus symptoms” “Coronavirus test” “COVID-19 symptoms” ช่องทางที่รับสารสนเทศคือ โทรศัพท์ของภาครัฐและสื่อสังคมออนไลน์ ด้านการใช้สารสนเทศ คือ คนใช้สารสนเทศเพื่อการป้องกันตนเองจากโรคและการติดตามอาการป่วยที่เกิดขึ้นเพื่อเฝ้าระวังรักษาสุขภาพตนเองและครอบครัว ในส่วนของปัญหาที่พบในการค้นหาสารสนเทศและการรับข่าวสารคือ การมีข่าวลือ ข่าวปลอม และข่าวสารเกี่ยวกับโรคที่มากเกินไป ต่อมาใน พ.ศ. 2564 ปทุมมา ลิมศรีงาม (2564) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ในส่วนของเฟซบุ๊ก อยู่ในระดับมาก โดยใช้ระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ส่วนมากใช้เวลาเปิดรับรายได้ครั้งละ 15 นาที กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับการนำเสนอข่าวผ่านสมาสตรีนีพอนมากที่สุด มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้หากกลับจากการเดินทาง

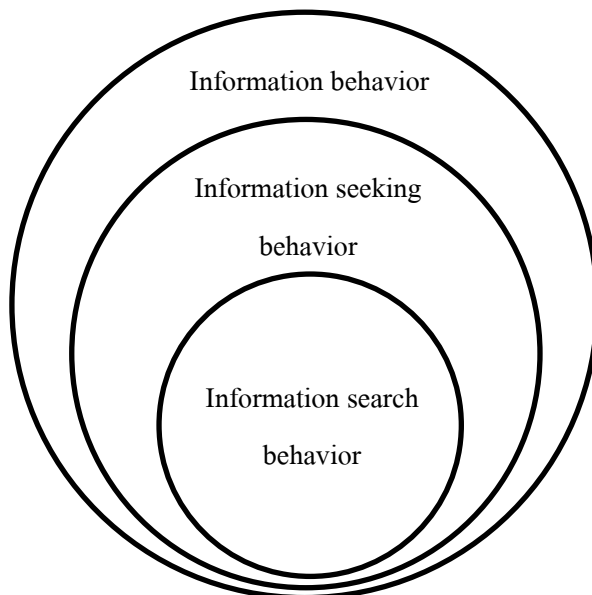
ในพื้นที่ระบาด จะต้องกักตัว 14 วัน อยู่ในระดับมาก ทศคนติดต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการเว้นระยะห่างทางสังคมมีผลต่อการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมการป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างมีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับการนำเสนอรูปแบบเนื้อหาเป็น Infographic มากที่สุด จากสื่อสังคมออนไลน์ทั้งเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ และพบการใช้ Facebook Live ซึ่งถือเป็นการนำเสนอในรูปแบบใหม่อีกด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดประเด็นเนื้อหาสถานการณ์การแพร่ระบาดและการติดต่อ/การป้องกันมากที่สุด จากสื่อสังคมออนไลน์ทั้งเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศในเรื่องนี้ พบว่า นักวิจัยได้ให้ความสนใจและมีการศึกษาในเรื่องนี้ ยกตัวอย่างเช่น Dadaczynski, et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ด้านสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital health literacy information : DHLI) และการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรค COVID-19 ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและเว็บ (Web-Based) ของนักศึกษาที่อายุมากกว่า 18 ปี จาก 130 มหาวิทยาลัย ในประเทศเยอรมัน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรค COVID-19 คือ ความน่าเชื่อถือของสารสนเทศและการที่ต้องประเมินว่า สารสนเทศนั้นเป็นโฆษณาหรือเชิงพาณิชย์หรือไม่ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาผู้หญิงมีการบริหารจัดการความรู้ด้านสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการค้นคืนสารสนเทศและการประเมินสารสนเทศอยู่ในระดับต่ำ มีการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 ผ่านการใช้โปรแกรมค้นหา เว็บข่าว และเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ บ่อยที่สุด ในส่วนของนักศึกษาชาย พบว่า มีการใช้ Wikipedia เว็บไซต์สารานุกรม และ YouTube นอกจากนี้พบว่ามีความสามารถในการประเมินสารสนเทศในสื่อสังคมออนไลน์ในระดับต่ำ ซึ่งตรงข้ามกับการใช้เว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ ในภาพรวมแม้นักศึกษาจะมีการบริหารจัดการความรู้ด้านสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับดี แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องการประเมินสารสนเทศทางด้านนี้ การปรับปรุงให้สารสนเทศทางด้านนี้ให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ Huang, Hao, Guo, Dans & Li (2021) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาและใช้สารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 ของนักศึกษาชาวจีน ผลการวิจัยพบว่า ให้ความสนใจเกี่ยวกับ COVID-19 อย่างมาก โดยมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์และสื่อสารมวลชน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์แสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันโรค COVID-19 การได้รับสารสนเทศที่ทันสมัย มีแสวงหาสารสนเทศดังกล่าวเพื่อครอบครัวและเพื่อนและเพื่อหาแรงบันดาลใจหรือที่พึ่งทางใจ ปัญหาที่พบจากการเข้าถึงสารสนเทศดังกล่าวคือ สารสนเทศมีมากเกินไป และมีการซ้ำซ้อนกันมากเกินไปทำให้เกิดอุปสรรคในการแยกแยะข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นเท็จ เมื่อต้องการสารสนเทศในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจค่อนข้างสูง ในการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 ผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เชื่อว่า ห้องสมุดควรมีการให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับสุขภาพ การฝึกอบรมความรู้ทางด้านสุขภาพแก่ประชาชน เช่นเดียวกันกับสื่อสังคมออนไลน์และสื่อสารมวลชนควรให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์และให้บริการทันเวลา ในช่วงเวลาที่มีการระบาดใหญ่ Skarpa & Garoufallou (2021) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ COVID-19 ของวัยรุ่น วัยกลางคน และผู้สูงอายุในประเทศกรีซ ผลการวิจัยพบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 776 บุคคล ใช้ระยะเวลา 2 ชั่วโมงต่อวัน ในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 ผ่านทางโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ข่าว ซึ่งเชื่อว่ามีค่าน่าเชื่อถือมากกว่าสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจกับแหล่งสารสนเทศทางการ อย่างเช่น กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคุ้มครองพลเรือนเป็นต้น และจากครอบครัวและเพื่อน ในขณะที่แพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเภสัชกร ดูเหมือนว่าจะจะเป็นแหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นที่ต้องการมากที่สุด ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศดิจิทัล คือ สารสนเทศไม่น่าเชื่อถือ ข่าวปลอม

และสารสนเทศมีมากขึ้นไป เป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 นอกจากนี้ยังพบว่าความคิดเห็นของนักศึกษามีความแตกต่างกันมากโดยผู้ที่มีอายุเยอะขึ้นจะเข้าถึงสารสนเทศผ่านทางโทรทัศน์มากขึ้นและเข้าถึงผ่านอินเทอร์เน็ตน้อยลง และพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเข้าใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าเพศชาย อย่างไรก็ตามทุกคนมีความกังวลเรื่องเดียวกันคือเรื่องข่าวปลอมที่กำลังแพร่กระจายบนสื่อโดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ Stephen, Eldredge & Sanders (2021) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ในช่วงโรคระบาด COVID-19 ของผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ชาวอเมริกา ผลงานวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในช่วงที่มีโรคระบาด COVID-19 แต่ใช้เพียงเล็กน้อย โดยมีการใช้อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ส่วนใหญ่ไม่ได้ประเมินความถูกต้องของสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์กับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ไม่เชื่อในความถูกต้องแม่นยำของสารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 บนสื่อสังคมออนไลน์ และพบว่ามีโอกาสมากขึ้นที่ผู้คนที่ติดตามสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ในช่วงการระบาดใหญ่จะเข้ารับการฉีดวัคซีน นอกจากนี้ผลงานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพควรมีกลยุทธ์เชิงรุกกับผู้ใช้ถึงสารสนเทศเกี่ยวกับสุขภาพบนสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้ใช้หวังว่าจะไม่ได้รับสารสนเทศที่เป็นเท็จ บิดเบือนความเป็นจริง และช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีการปรับรูปแบบของสารสนเทศให้มีความสอดคล้องกับการแสวงหาสารสนเทศทางด้านสุขภาพของผู้ใช้ Superio, et al. (2021) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ระดับความรู้ ข้อควรระวัง และความกลัวของนักศึกษาในเมืองอีไลโอ ประเทศฟิลิปปินส์ ในช่วง COVID-19 ผลการวิจัยพบว่า ความกลัวของผู้คนเพิ่มขึ้นเมื่อมีการเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นเท็จ ซึ่งแพร่กระจายไปทั่วสื่อทุกประเภทโดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ นักศึกษาชาวฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในใช้อินเทอร์เน็ตอันดับต้นๆรวมถึงมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้นพวกเขาจึงมีแนวโน้มที่จะได้รับสารสนเทศที่เป็นเท็จ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับผลกระทบร้ายแรงของ COVID-19 ซึ่งเป็นโรคติดต่อร้ายแรง อย่างไรก็ตามระดับความกลัวของพวกเขาได้รับอิทธิพลมาจากสารสนเทศอันเป็นเท็จจากสื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะ Facebook ในขณะที่ YouTube และ Vlog มีส่วนช่วยอย่างมากในการให้ความรู้และช่วยลดความกลัว ยิ่งไปกว่านั้นการสอนในเรื่องการรู้สารสนเทศก็เป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงได้

กรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ คือ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information-seeking behavior) คือ การแสวงหา สารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการ ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศบนคอมพิวเตอร์ เช่น www เป็นต้น (Wilson, 2000, p.50) แนวคิดของ Thomas D. Wilson นักวิจัยผู้บุกเบิกการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในการแสวงหาสารสนเทศ โดยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง โดยมีการนำกระบวนการการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศในด้านต่างๆมาใช้ในการศึกษา แนวทางการศึกษาผู้ใช้ของ Wilson ได้นำแนวคิดทฤษฎีในสาขาอื่นมาบูรณาการประกอบในการวิจัยด้วย เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา หรือนิเทศศาสตร์ เป็นต้น วิลสันนำเสนอตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ ดังเสนอในภาพที่ 1

พฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศและพฤติกรรมกรรมการค้นหาสารสนเทศโดยถือว่าพฤติกรรมสารสนเทศกว้างและครอบคลุมทั้งพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศและพฤติกรรมกรรมการค้นหาสารสนเทศขณะที่พฤติกรรมกรรมการแสวงหาก็กว้างกว่าและครอบคลุมพฤติกรรมสารสนเทศอีกทอดหนึ่ง ดังนั้นการศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้ได้อย่างดีนั้นจำเป็นต้องเข้าใจประเด็นหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศและพฤติกรรมกรรมการค้นหาสารสนเทศโดยลำดับการที่มุ่งศึกษาเฉพาะขั้นตอนหรือกระบวนการค้นหาสารสนเทศแต่เพียงอย่างเดียวทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และยิ่งอาจทำให้เกิดการสรุปที่ไม่ถูกต้อง (มาลี ล้าสกุล, 2555)

ภาพที่ 1 ภาพตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ (Information behavior) และพฤติกรรมสารสนเทศแสวงหาสารสนเทศ (Information seeking behavior) ตลอดจนพฤติกรรมสารสนเทศการสืบค้นสารสนเทศ (Information searching) (Wilson, 1999, p.283)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา:

1. การแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาบนสื่อสังคมออนไลน์
2. ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประสบในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาบนสื่อสังคมออนไลน์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตของการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาภาพรวมเรื่องการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ เรื่องการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาบนสื่อสังคมออนไลน์โดยทั่วไป และเรื่องปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประสบในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาบนสื่อสังคมออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการแปลผลข้อมูล

1. ประชากรและกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการทำการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา การรู้สารสนเทศและการนำเสนอสารสนเทศ (009103) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา พ.ศ. 2564 จำนวน 660 คน และภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2564 รวมจำนวน 1,073 คน และกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในการวิจัยในครั้งนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา การรู้สารสนเทศและการนำเสนอสารสนเทศ (009103) จำนวน 6 ตอน ดังนี้คือ ภาคการศึกษาที่ 1 / 2564 จำนวน 3 ตอน ได้แก่ ตอน 005 ตอน 006 และ ตอน 009 และภาคการศึกษาที่ 2 / 2564 จำนวน 3 ตอน ได้แก่ ตอน 002 ตอน 003 และตอน 004 รวมจำนวน 200 คน โดยมีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่เฉพาะเจาะจง

2. การสร้างเครื่องมือในงานวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในงานวิจัยโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google form เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบสอบถามได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามประกอบด้วย คำถามแบบเลือกตอบคำตอบเดียว คำถามแบบเลือกตอบหลายคำตอบ และคำถามแบบเลือกตอบแบบปลายเปิด

แบบสอบถามออนไลน์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อ เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) จำนวน 8 ข้อ

การแปลความหมายข้อมูล ตอนที่ 2 และ 3 ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากที่สุด / ใช้มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ถูกต้องและน่าเชื่อถือมาก / ใช้มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ถูกต้องและน่าเชื่อถือปานกลาง / ใช้ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน / ใช้น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ไม่ถูกต้องและไม่น่าเชื่อถือ / ไม่เคยใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางระบบ Google form

การเก็บรวบรวมข้อมูลทางระบบ Google form ใช้เวลาประมาณ 2 เดือน จำแนกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ครั้งที่ 1 (ภาคการศึกษาที่ 1 / 2564) ระหว่างวันที่ 28 กันยายน – 28 ตุลาคม 2564 และครั้งที่ 2 (ภาคการศึกษาที่ 2 / 2564) ระหว่างวันที่ 8 พฤศจิกายน – 8 ธันวาคม 2564

4. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามออนไลน์โดยประมวลผลค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาโดยจะนำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และการไม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ส่วนที่ 3 การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ส่วนที่ 4 การใช้สื่อสังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อเพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

1. ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่านักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 เป็นเพศหญิง เมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่า นักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 อยู่ในช่วงอายุ 16 – 20 ปี และนักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์พบว่า นักศึกษากันมากที่สุดจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92 มีประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 4 ปี เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์พบว่า นักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39 มีจำนวนเพื่อนรวมของทุกสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 400 คนขึ้นไป ในการจำแนกตามสถานที่ที่นักศึกษาเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์พบว่า นักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่บ้าน และที่นักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 96.5 ใช้สมาร์ตโฟนเป็นอุปกรณ์ในการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์

2. รูปแบบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละจำนวนนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

การใช้และไม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)	รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้	192	96
ไม่ใช้	8	4
รวม	200	100

จากการศึกษาการใช้และไม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)พบว่า นักศึกษากันมากที่สุด จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 96 มีประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

นา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) อย่างไรก็ตาม พบว่านักศึกษาจำนวนน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ไม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) เนื่องจากไม่แน่ใจว่าสื่อสังคมออนไลน์มีการเสนอสารสนเทศได้ครบถ้วนหรือไม่ และค้นจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ จะได้รับสารสนเทศที่ตรงต่อความต้องการและได้รับสารสนเทศมีความถูกต้องและครบถ้วนมากกว่าการค้นสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์

3. การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ตารางที่ 2 การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)	รวม (N=192)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน	151	78.6
1 ชั่วโมงต่อวัน	23	12
2 ชั่วโมงต่อวัน	7	3.6
3 ชั่วโมงต่อวัน	4	2.1
4 ชั่วโมงต่อวัน	1	0.5
มากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน	6	3.1
รวม	192	100

จากการศึกษาพบว่าเหตุผลหลักที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4 ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อติดตามข่าวเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) และนักศึกษาจำนวนมาก จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) วันละ 1 ครั้ง และพบว่านักศึกษาจำนวนมาก จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 2)

รวมทั้งพบว่า ช่วงเวลาที่นักศึกษามากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) มากที่สุด คือ ช่วงเวลา 18.01-24.00 น. (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 3)

4. การใช้สื่อสังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อเพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

4.1 การใช้สื่อสังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อ

ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุด จำนวน 192 คน ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมากในชื่อประเภท Twitter โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.6 และ Facebook โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ในส่วนการใช้ระดับที่ปานกลาง คือ Instagram โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.25 และ YouTube โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.05 และมีการใช้ในระดับน้อย คือ Line โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.39 และ Pantip โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.72 ตลอดจน Wikis โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.53 นอกจากนี้พบว่านักศึกษาไม่เคยใช้ WhatsApp, Pinterest, Blogs, Second life, Idea Storm, Podcast และ Yahoo! Answer เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา Coronavirus disease (COVID-19) pandemic	รวม (N=192)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
06.00-12.00 น.	32	16.7
12.01-18.00 น.	65	33.9
18.01-24.00 น.	95	49.5
00.01-05.59 น.	0	0
รวม	192	100

ตารางที่ 4 การใช้สื่อสังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อเพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

สื่อสังคมออนไลน์	การใช้สื่อสังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อเพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) N=192		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	แปลผล
Facebook	3.53	1.12	ใช้มาก
Line	2.39	1.17	ใช้น้อย
Twitter	3.6	1.38	ใช้มาก
Instagram	3.25	1.32	ใช้ปานกลาง
YouTube	3.05	1.35	ใช้ปานกลาง
WhatsApp	1.06	0.31	ไม่เคยใช้
Pinterest	1.38	0.77	ไม่เคยใช้
Blogs	1.27	0.72	ไม่เคยใช้
Wikis	1.53	0.89	ใช้น้อย
Second life	1.03	0.25	ไม่เคยใช้
Idea Storm	1.02	0.23	ไม่เคยใช้
Podcast	1.45	0.85	ไม่เคยใช้
Pantip	1.72	0.92	ใช้น้อย

สื่อสังคมออนไลน์	การใช้สื่อสังคมออนไลน์จำแนกตามชื่อเพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) N=192		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	แปลผล
Yahoo! Answer	1.16	0.52	ไม่เคยใช้

4.2 เนื้อหาสารสนเทศ

เนื้อหาสารสนเทศที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 94.3 แสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) คือ สถานการณ์การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย รวมทั้งสถิติของผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทย (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของเนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

เนื้อหาสารสนเทศที่แสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)	รวม (N=192)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) เช่น ประวัติความเป็นมา ความหมาย เป็นต้น	116	60.4
สถานการณ์การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ในประเทศไทย รวมทั้งสถิติของผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) ในประเทศไทย	181	94.3
สถานการณ์การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ทั่วโลก รวมทั้งสถิติของผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) ทั่วโลก	119	62
แนวทางการป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19)	139	72.4
วัคซีนป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19))	166	86.5
การรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19))	87	45.3

4.3 รูปแบบเนื้อหา

จากการศึกษาพบว่า รูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 91.7 แสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์ คือ ข้อความ (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 6)

4.4 ความคิดเห็นต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ

ในการศึกษาประเด็นเรื่องความคิดเห็นต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศฯ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดมีความคิดเห็นว่า Twitter โดยมีค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมา YouTube โดยมีค่าเฉลี่ย 3.18 และ Facebook โดยมีค่าเฉลี่ย 3.06 ตลอดจน Instagram โดยมีค่าเฉลี่ย 2.88 มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือปานกลาง ในขณะที่นักศึกษามี

ความคิดเห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทอื่นๆ ได้แก่ Line, Wikis, Podcast, Pantip, Blogs, Yahoo! Answer, Idea Storm, Second life, Pinterest และ WhatsApp มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน ตามลำดับของค่าเฉลี่ย (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 7)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ที่แสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์

รูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ที่แสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์	รวม (N=192)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อความ	176	91.7
ภาพถ่าย	85	44.3
อินโฟกราฟิก	144	75
โปสเตอร์	82	42.7
วิดีโอ	94	49
เสียง	41	21.4
สื่อประสม	81	42.2

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์	ความคิดเห็นต่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์ N=192		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	แปลผล
Facebook	3.06	0.89	ถูกต้องและน่าเชื่อถือปานกลาง
Line	2.42	0.90	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Twitter	3.25	0.89	ถูกต้องและน่าเชื่อถือปานกลาง
Instagram	2.88	0.88	ถูกต้องและน่าเชื่อถือปานกลาง
YouTube	3.18	0.95	ถูกต้องและน่าเชื่อถือปานกลาง
WhatsApp	1.93	0.91	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Pinterest	1.94	0.90	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Blogs	2.14	1.00	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Wikis	2.42	1.09	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Second life	1.96	0.93	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Idea Storm	1.96	0.95	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Podcast	2.39	1.10	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Pantip	2.25	0.85	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
Yahoo! Answer	2.11	1.00	ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงบางส่วน

4.5 สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการนำเสนอสารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า Twitter คือ สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการนำเสนอสารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการนำเสนอสารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการนำเสนอสารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์ เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)	รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Facebook	67	34.9
Line	2	1
Twitter	104	54.2
Instagram	5	2.6
YouTube	9	4.7
WhatsApp	0	0
Pinterest	0	0
Blogs	0	0
Wikis	3	1.6
Second life	1	0.5
Idea storm	0	0
Podcast	1	0.5
รวม	192	100

4.6 หลักการพิจารณาประเมินสารสนเทศ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดมีหลักการพิจารณาประเมินสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) คือ สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ สารสนเทศมีความทันสมัย และสารสนเทศมีการอ้างอิงเนื้อหาที่สมบูรณ์และทันสมัย (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 9)

4.7 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการค้นหาสารสนเทศ

จากการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 ประสบในการค้นหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์ คือ การแพร่กระจายของข่าวปลอม เกี่ยวกับเรื่องการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) (ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 หลักการพิจารณาคัดเลือกสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์

หลักการพิจารณาคัดเลือกสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา(Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)	หลักการพิจารณาคัดเลือกสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์ (N=192)		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	แปลผล
สารสนเทศสามารถอ่านและเข้าใจได้ง่าย	3.83	0.88	ใช้มาก
สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือ	4.12	0.91	ใช้มาก
สารสนเทศมีความทันสมัย	4.04	0.87	ใช้มาก
สารสนเทศมีจำนวนเพียงพอกับการนำไปใช้งาน	3.64	0.93	ใช้มาก
สารสนเทศมีการอ้างอิงเนื้อหาที่สมบูรณ์	3.76	0.99	ใช้มาก
สารสนเทศสามารถอ่านและเข้าใจได้ง่าย	2.09	1.38	ใช้น้อย

ตารางที่ 10 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการค้นหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการค้นหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์	รวม (N=192)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีสารสนเทศเกี่ยวกับเรื่องนี้มากเกินไป	36	18.8
มีสารสนเทศที่ไม่เกี่ยวข้องกันเรื่องนี้จำนวนมาก	45	23.4
การแพร่กระจายของข่าวปลอมเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)	138	71.9
ขาดความเข้าใจเรื่องคำศัพท์ทางการแพทย์	47	24.5
ใช้เวลาในการแสวงหาสารสนเทศมากเกินไป	9	4.7
ไม่พบเจอปัญหาอุปสรรคใดๆ	19	9.9
อื่นๆ (โปรดระบุ) _____	-	-

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมกรการใช้สื่อสังคมออนไลน์

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการรู้สารสนเทศและการนำเสนอสารสนเทศ (009103) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่มีอายุในช่วง 16-20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่บ้านและที่หอพัก และมีประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 4 ปี ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของอพัชชา ช่างขวัญยืน (2561) ที่พบว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนเรศวรใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่บ้านและที่หอพัก และมีประสบการณ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 4 ปี และจากการวิจัยนี้พบว่า เหตุผลหลักที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้สื่อสังคมออนไลน์ คือ เพื่อติดตามข่าวเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease

(COVID-19) pandemic) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ในประเทศไทยและทั่วโลกค่อนข้างมีความรุนแรง และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น นักศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาสารสนเทศเรื่องนี้เพื่อที่จะได้รับรู้สารสนเทศและมีการวางแผนเตรียมการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งผลจากการงานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานศึกษาของ จุฑาทิพย์ จันทร์ลุน (2563) ที่พบว่า คนใช้สารสนเทศ เพื่อการป้องกันตนเองจากโรคและการติดตามอาการป่วยที่เกิดขึ้นเพื่อเฝ้าระวังรักษาสุขภาพตนเองและคนรอบข้าง

นอกจากนี้การวิจัยนี้ พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้เวลาเฉลี่ยน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน ในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์ เหตุผลเนื่องจากนักศึกษาใช้เวลาในการแสวงหาจากแหล่งอื่นๆ เช่น เว็บไซต์ และสื่อมวลชน ทั้งนี้ ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Skarpa & Garoufallou (2021) ที่พบว่าวัยรุ่น วัยกลางคนและผู้สูงอายุในประเทศกรีซ แสวงหาสารสนเทศ COVID-19 โดยใช้ระยะเวลา 2 ชั่วโมงต่อวัน

รูปแบบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic)

ผลการวิจัยนี้พบว่าเนื้อหาสารสนเทศที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหาสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) คือ สถานการณ์การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ในประเทศไทย รวมทั้งสถิติของผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ในประเทศไทย ค่อนข้างมีความรุนแรง รวมทั้งสถิติของผู้ติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ในประเทศไทยมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ส่งผลให้นักศึกษาส่วนมากแสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์เน้นเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวนี้ ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่มีความสอดคล้องกับงานศึกษาของ Huang, Hao & Guo (2021) ที่รายงานผลการศึกษาว่า นักศึกษาชาวจีนแสวงหาและใช้สารสนเทศเกี่ยวกับ COVID-19 โดยมีวัตถุประสงค์แสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันโรค COVID-19

ในส่วนของรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดแสวงหาบนสื่อสังคมออนไลน์ คือ ข้อความ เนื่องจากนักศึกษาต้องการได้รับสารสนเทศที่มีการอธิบายรายละเอียดที่ชัดเจนในประเด็นเรื่องนี้ ทั้งนี้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานศึกษา เรื่องการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานครของปทุมมา ลัมศรีงาม (2564) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับการนำเสนอรูปแบบเนื้อหาเป็นอินโฟกราฟิกมากที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคในการค้นหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์

ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดพบในการค้นหาสารสนเทศเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) บนสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด คือ การแพร่กระจายของข่าวปลอม เกี่ยวกับเรื่องการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศ ที่ระบุว่า ปัญหาและอุปสรรคของการแสวงหาสารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์ คือ เรื่องข่าวปลอมเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus disease (COVID-19) pandemic) (จุฑาทิพย์ จันทร์ลุน, 2563; Skarpa, & Garoufallou, 2021)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จำแนกเป็น 2 ประเด็นคือ ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยนำไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยนำไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยนำไปใช้สำหรับหน่วยงาน หรือ องค์กรทางด้านสาธารณสุข หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการให้สารสนเทศบนสื่อสังคมออนไลน์มีเนื้อหาที่ถูกต้อง รวมทั้งมีหลากหลายรูปแบบ และมีความทันต่อเหตุการณ์ตลอดจนควรมีการจัดบริการสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพและตอบรับกับความต้องการและการใช้งานของผู้ใช้

2. ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยนำไปใช้

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการการวิจัยเชิงพรรณนาและศึกษาโดยภาพรวมของเรื่องนี้ตามที่ได้ระบุในขอบเขตของการวิจัย และที่สำคัญการศึกษานี้ไม่ได้เน้นประเด็นเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบโดยการตั้งสมมติฐาน อย่างไรก็ตามเพื่อให้ผลการศึกษานี้มีประโยชน์และละเอียดมากขึ้นในเรื่องพฤติกรรมและการแสวงหาสารสนเทศตามที่ท่านกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาได้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ สืบเรื่องจากประเด็นนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในอนาคตควรที่จะมีการตั้งสมมติฐานเพื่อวัตถุประสงค์สำคัญ และควรมีการนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการสรุปข้อมูล แสดงผลการวิจัยในรูปแบบเป็นภาพเพื่อที่จะช่วยสื่อสารและอธิบายเนื้อหาและจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถที่จะเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค. (2022). สถานการณ์ผู้ติดเชื้อ COVID-19 อัปเดตรายวัน. ค้นจาก <https://ddc.moph.go.th/covid19-dashboard/>
- จุฑาทิพย์ จันทรลุน. (2563). พฤติกรรมสารสนเทศในยุคโควิด-19. *วารสารห้องสมุด*, 64(2), 36-49. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tla_bulletin/article/view/244124/167551
- น้ำทิพย์ วิกาวิน. (2558). เครือข่ายสังคมในสังคมเครือข่าย = Social network in a networked society. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*, 8(2), 119-127.
- ปทุมมา ลิ้มศรีงาม, ศรีณัฏฐ์ ศศิธนากรแก้ว, และ วราพรรณ อภิศุภะโชค. (2564). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติและพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค ในกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*, 8(9), 18-33. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/254986/170475>
- มาลี ล้ำสกุล. (2555). *ผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมนิราช.
- ระพีพรรณ ทิวสระแก้ว. (2554). *ความต้องการสารสนเทศและบริการสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้า*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วราพร คำจับ. (2562). สื่อสังคมออนไลน์กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 7(2), 147-148. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/liberalartsjournal/article/download/232338/158697>
- ศราวูฒิ ตัวแก้ว. (2564). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น ในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 10(1), 109-120. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article/view/244520/171470>

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: เพชรจรัสแสงแห่งโลก ชูรกิจ.
- สมยศ นาวิการ. (2540). *การบริหารและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- สมรักษ์ สหพงศ์. (2549). *บทบาทและความรู้ความสามารถของนักสารสนเทศทางการแพทย์ในกระบวนการเวชปฏิบัติเชิงประจักษ์: Roles and Competencies of Medical Information Professionals in Evidence-Based Medicine*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ขอนแก่น:มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนิขวัฏ แก้วจันทน์. (2552). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อพัชชา ช่างขวัญยืน. (2561). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 16(1), 188-197. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/170740/122714>
- อารี พลดี. (2556). สื่อสังคม. ค้นจาก <http://legacy.orst.go.th/?knowledges=สื่อสังคม-๔-ตุลาคม-๒๕๕๖>
- Ankamah, S., Amegashie, P., Yeboah, F., & Amofah-Serwaa, N. (2021). Health Information Seeking Behaviour among Users in the College of Health Sciences Library, the University of Ghana amid the COVID-19 pandemic. *Library Philosophy and Practice*, 1-20.
- Bento, A. I., Nguyenb, T., Wingb, C., Lozano-Rojasb, F., Ahnc, Y., & Kosali Simon (2020). Evidence from internet search data shows information-seeking responses to news of local COVID-19 cases. *PNAS*, 117(21), 11220-11222. <https://doi:10.1073/pnas.2005335117>
- Dadaczynski, K., Okan, O., Messer, M., Leung, A., Rosário, R., Darlington, E., & Rathmann, K. (2021). Digital Health Literacy and Web-Based Information-Seeking Behaviors of University Students in Germany during the COVID-19 Pandemic: Cross-sectional Survey Study. *Journal of medical Internet research*, 23(1), e24097. <https://doi.org/10.2196/24097>
- Huang, K., Hao, X., Guo, M., Deng, J. and Li, L. (2021). A study of Chinese college students' COVID-19-related information needs and seeking behavior. *Aslib Journal of Information Management*, 73(5), 679-698. <https://doi.org/10.1108/AJIM-10-2020-0307>
- Kemp, S. (2021). Digital 2021: Thailand. Retrieved from <https://datareportal.com/reports/digital-2021-thailand>
- Neely, S., Eldredge, C., & Sanders, R. (2021). Health Information Seeking Behaviors on Social Media during the COVID-19 pandemic among American Social Networking Site Users: Survey Study. *Journal of medical Internet research*, 23(6), 29802. <https://doi.org/10.2196/29802>
- Skarpa, P. E., & Garoufallou, E. (2021). Information seeking behavior and COVID-19 pandemic: A snapshot of young, middle aged and senior individuals in Greece. *International journal of medical informatics*, 150, 104465. <https://doi.org/10.1016/j.ijmedinf.2021.104465>
- Superio, D. L., Anderson, K. L., Oducado, R., Luceño, M. T., Palcullo, V., & Bendalian, M. (2021). The information-seeking behavior and levels of knowledge, precaution, and fear of college students in Iloilo, Philippines amidst the COVID-19 pandemic. *International journal of disaster risk reduction: IJDRR*, 62, 102414. <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2021.102414>
- Wilson, T. D. (1999). Models in information behaviour research. *Journal of Documentation*, 55, 249-270.

Wilson, T. D. (2000). Human information behaviour. *Informing Science*, 3(2), 49-55.

World Health Organization. (2021). Coronavirus disease (COVID-19). Retrieved from <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/coronavirus-disease-COVID-19>

World Health Organization Thailand. (2022). สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด19). Retrieved from https://cdn.who.int/media/docs/default-source/searo/thailand/2022_01_19_tha-sitrep-219-COVID-19_th_r02.pdf?sfvrsn=390cc017_3